

ВЕЛИКА СРБИЈА

LA GRANDE SERBIE

БРОЈ 10 снт.

Уређује ОДБОР

БРОЈ 10 снт.

СВЕТ ПРОТИВ НЕМАЧКЕ

Вилсон упућује ултиматум. — Општа мобилизација Шпаније. — Холандска на прелому

Атина, 25. јануара

„Неа Имера“ сазнаје из дипломатског извора, да је председник Вилсон упутио ултиматум Немачкој, у коме тражи укидање сумаренске блокаде. У случају одбијања рат је неизбежан.

Берн, 25. јануара

Јављају, да је Шпанија наредила општу мобилизацију, пошто је председник Вилсон саопштио Лојду Џорџу да су Сједињене Државе расположене да поврате Шпанији територије заузете у току америчко-шпанског рата, у случају, да шпанска влада изиђе из неутралности у корист Споразума.

Амстердам, 25. јануара

Холандски кругови држе, да холандска влада изгледа решена, да следује примеру Сједињених Држава.

СРБИЈА И ЊЕНИ САВЕЗНИЦИ

— Одлазак наших ђака у Француску —

Србија је срећна што се са поносом може похвалити да је у друштву и савезу са најкултурнијим и најмоћнијим европским народима и државама, са којима се бори за најсветији принцип слободе људских права, правичности и хуманизма.

Истина она је у тој неједнакој борби, са својим вековним непријатељима, подлегла и доживела једно страшно народно искушење, али је она у тим тешким данима изразито манифестовала да је њен дух бодар, јак и силан, јер непоколебљиво верује у победу најсветијих начела за чије се остваре-

ње храбро и одважно бори са својим великим пријатељима, носиоцима савременог прогреса, цивилизације и хуманизма, који је никада неће напустити и оставити. Од како је букнуо овај велики, импозантан, светски рат, наши савезници су у многобројним случајевима и приликама испољавали свуколику издашност својих топлих симпатија разним конкретним чињеницама. Они су нас помагали и морално и материјално. Тако на пример снабдевали су изобиљним материјалом нашу храбру узданицу, потпомагали су наше хума-

не установе, а многобројне санитарне мисије, растурене широм простране и захвалне Србије, уносиле су у наш народ као и код наших неуморних бораца велико поуздање у победу и триумф правде и слободе. Управо то је била једна дивна и величанствена утакмица између племените Француске, моћне Енглеске и велике Русије; јер сваки савезник је чинио, према приликама у којима се данас налазимо, чак и више но што је се могло и очекивати. Ко се не сећа оног братског, преданог и топлот старанја и заузимања око спасавања наше измучене али храбре армије, која је, после албанских подвига, стигла на Крф, или пак оне преданости, са којима су наши војници исхрањени, одевени и снабдевени свима потребама, како би једнога дана понова видели одморне, свеже и чиле наше витезове, који пођоше да кроз нове и сјајне борбе разнесу славу Србинову и са својим пријатељима пођу напред, да отворе тешка врата поробљене Србије.

Али није се стало само на томе. Наше избеглице које су се растуриле по свима земљама наших великих пријатеља, примљене су топло, срдечно, онако како су у стању да то учине само племенити народи Француске Републике, Велике Британије и Руске Царевине,

где су и ако далеко од својих оплачаних домова, наишли на онакво гостопримство, какво никада нису могли очекивати.

А пре два дана ми смо били сведоци да у низу тих многобројних добротинстава, забележимо још једну дивну појаву и топлу манифестацију љубави наших пријатеља, према нашој деци.

У понедељак 23. овог месеца, отпутовало је за Француску 169 деце, поглавито наших гимназијалаца из Битоља, које су свима потребама снабдели овдашњи енглески Црвени Крст и Српски Потпорни Фонд, обе установе Велике Британије, а Француска их прима на школовање, где ће се ови младићи спремити да у ослобођеној, уједињеној и великој Србији наставе дело прогреса и цивилизације. А осим тога она ће бити истовремено, а заједно са оним нашим подмладком од више хиљада, који се у пријатељским земљама данас васпитава и школује, будући верни посленици и одани апостоли трајног братства између наше отаџбине и народа наших великих и моћних пријатеља и заштитника. И оно што нам данас изгледа ситна и безначајна појава, важиће некада као један велики и значајан факт који ће се у нашој културној и политичкој историји бележити као читава епоха.

ГОВОР ЛОЈДА ЏОРџА

Важне изјаве британског премијера

Лондон, 25. јан.

Крај говора г. Лојда Џорџа; на скупу у Каркарбону у главном гласи:

„Ствари, за које се боримо, од специјалног су интереса сада за либералну странку. Једно од тих питања је питање примене принципа међународног права, као основа међународног менаџмента; друго је питање Турске. Турци су неспособни да владају другим расама...“

„Нова влада је већ остварала у поморским транспортима уштеду од стотина хиљада тона, која је драгоценост с обзиром на тежешкоће. Влада је предузела мере за грађење нових бродова у износу више стотина хиљада тона и увела је у целој земљи организацију за производњу животних намирница.“

„Влада предузима све мере, да сузбије сурову акцију немачког гусарства. Победа је извесна. О томе нема никакве сумње. Али сигурно је и то, да ћемо имати да пређемо многе усталасане реке, пре него што до ње доспемо. Треба да људи, жене и деца следују влади у њеним напорима, да на овим рекама сагради мостове.“

Односно Балкана рекао је г. Лојд Џорџ: „Ја нећу да се задржавам на факту, да су у том питању пропуштене извесне користи. Не може се за то приписати погрешка једној земљи више него другој. Четари силе имају извесно понешто да себи пребаце, али Балкан чини само један део целога фронта.“

Г. Лојд Џорџ је за тим са

ФЕЉТОН

Д. И. Јејо

СУМАРЕН

Још у Пећи говорало се, да ћемо преко мора. Једни су говорили, да ћемо у Италију, а други, да ћемо још даље. А кад смо већ прешли Скадар, било је свима јасно, да ћемо се по трпати у лађе. И ако

завели као жуто јесење лишће, ипак смо се радовали што ћемо кроз који дан напустити Албанију и дочепати се — хлеба!

— Чаба ти, брате, и Шведска, и Норвешка, само да дођемо до највеће савезничке пекарнице! — јаликовао је пуковски комесар, који је у своје време био прави дебелко, на се, напоследку, толико уокуно, да је могао ускочити у пивску флашу! — Нева је пролетела

и кад је Господ

савлада!... Све бих лако носило, само да ме не сатару ти пролетели снови, које у њој сањам без пренада!...

— А шта сањаш тако страшно? — зашита га командир коморе и сестарку догорели угарак, што је полако догоревало под ошеном с које су капале мутне капљице и падале на жар, у коме се производило, с времена на време, цврччање, слично цврччању као кад на усвјану пећкаве кап с поклонаца, којим је покривен лонац пун воде која кључа.

— Сањам, рођени, све неке велике хлебове!.. Бели, велики, на респ, респ, да ти душа за плаче!

Командир, такође проишсно

гладан и свужден, осмехну се зловољно и ништа не одговори на тај комесаров јак. Око ватре је седело њих неколико, и то сви часовници пуковске коморе, који имају право на повчану храну. Пошто нису имали ништа за вечеру, то наредилише по сивом, да укува чај. Имали су још мало чаја и шећера... Шећер су купили у Љешу. Килограм је плаћен тридесет и пет динара у сребру!.. У близини те стене били су разнели један отрпан шатор, који је вањачно на баштованско страшило, него на шатор. У томе су шатору спавали сви, њих шест, и то: командир коморе, благајник, пуковски свештеник, два пуковска поштара и комесар што сања беле велике хлебове. Попа и комесара, као постарије људе, одредили су да спавају у средњим. На крају, с лева, спавао је први; а на крају, с десна, спавао је други поштар.

Рачунали су, да су, сада, поштари сасвим непотребни, јер су с писменим расветли још на Преполду, и да Србија неће ништа изгубити, ако нестане и та два поштара, што им целу ноћ стрче ноге на шаторскоме глазу и кесу. Командир је лежао по попа, а благајник до комесара.

Око девет часова уђоше у шатор. Посмани унесе мало жарра, на по томе пожелли господи пријатно спавање, и сам отиде па се згучи под своје мокро сељачко ћилимче, које вуче на себи још од Дунава.

— Е вечерас понисмо и по следњи чај! — рече поп Коста стењући, јер се мучио да подвуче десни врх њебета под плећку. — Сутра можемо да одвграмо и чај и доручак!..

Комесар се већ беше умотао

у своје њебе. Али кад поп Коста изусте последњу реченицу, осети како га на мах спопаде нева неодољива врућина.

— Не знам шта смо већ толико згрешили Господу, па нас толико куша!? — продужаваше поп сада већ добро умотан у свој рунави покривач. — Страшна смрт!.. За десет минута нађеш се на морском дну!..

Комесар се поче да врпољи. Био се покрио по глави, али мораде да се открије, јер је једва дисао. Гушило га нешто. Хтеде да рекне попу, да ћути, па ипак се уздржа. И није волео да слуша такве разговоре, и волео је. Није волео да их слуша, јер су страшни, јер говоре о смрти; а, опет, желео би да их слуша, да би, ако већ дође дотле да се мора давити, могао искористити какав добар савет. Али поп се ућута и не рече више ни речи. Тако потраја пола

презретије говорио о новим мерама немачке блокаде. Он је рекао: »Немци су понудили Великој Републици милост, да недељу по једном пошаље у Енглеску по један пароброд са путницима. Никад није било веће бестидности. Али ми ћемо је сломити. Битно је, да Савезници унаште илудују пруске војне снаге. Кад се једном уништи престиж пруског војсковође, Немачка се неће више подићи».

»Истина је, да је британски народ учинио велике ствари, али може учинити још више. Ми не треба да се задовољимо употребом свих способних људи од 18 до 40 године. Ми сви морамо учествовати у жртвама. Нема ни једне зарађене земље у Европи, чија је народ мање препатио и пати од британског. Ми морамо дати до знања онима на фронту да има војске у позадини.

»Наша земља биће нова земља после рата. Неће бити депресије ствари, него кад се ове хиљаде бораца врате са бојних поља. Нова Велика Британија зависиће од тога, шта буду учинили милиони грађана позадине. Ми сејемо сада наше жито за зму. Пожњемо га, кад буде дошла сезона, само да будемо увек одлучни и непоколебљиви».

Манифестације Думе

Пријем чланова конференције

Лондон, 24. јануара

Један телеграм из Петрограда јавља да је Дума припремила свечано примање 22. јануара члановима савезничке конференције. Г. Ројанско, председник Думе, примио је представнике у име руског народа који много цени војни хероизам својих Савезника. Самопожртвовања, верност за заједничку ствар као и незаборављен пријем која је учињен члановима руске Думе у пролеће 1916. у Француској, Енглеској и Италији сачињавају најбољи доказ сталног развитка симпатија и другарства између народа који су у будуће чврсто везани.

«Ја сам срећан, — казао је председник — што могу изнети опште осећање руског народа, осећање које оживљава Савезнике који се боре за слободу на

цаја против угњетача права и правде. Беабројна самопожртвовања која су Савезници поднели за општу ствар коју бране и крв коју су они просули натура потребу да се продужи борба до крајње победе. Час се при-

СА РАТНИХ ФРОНТОВА

Француски коминике

Париз, 25. јан.

На десној обали Мезе, два немачка покушаја напада, један источно од Лузмона, други код Епаржа пропала су под дејством ватре француске артиљерије.

У Лорену после бомбардовања напали су Немци француски ров у правцу Парсија сев. ист. од шуме. Једно немачко одељење, које беше продрло до прве француске линије одбијено је одмах француским противнападом.

У пределу Ансервалера, Французи су заробили једну немачку патролу. У Алзасу, у пределу Аспаха, сев. ист. од Алкирко после артиљеријске припреме, француске извиданице продрле су на 3 разне тачке у немачке положаје. Пошто су обориле утврђења немачка и уништиле заклоне, француске трупе су се вратиле не претрпевши никаквих губитака.

Ноћ је прошла на миру на осталом фронту.

Париз, 25. јан. (доцније)

У току јучерашњег дана жвава артиљеријска борба у Белији у правцу канала Пашендола, на десној обали Мезе, на сектору између Лузмона и Шамбрета као и у Лорену. У Епаржу француске су батерије извршиле успешну деструктивно гађање на немачке организације.

Енглески коминике

Лондон, 25. јан.

На фронту Соме наше су трупе напредовале у области Гранкура где су заузеле скоро 1000 јарди непријатељских ровова. Непријатељ се није одувирао. У операцијама источно од Бокура заробљено је 46 војника и 2 официра. Наша је артиљерија успешно бомбардовала разне тачке непријатељских положаја. Велика је штета констатована. У току ваздушних борби обор-

ближава када ће се, пошто диктирамо наше услове мира непријатељу, успоставити мир, који ће овај пут бити трајан и који ћемо бранити против сваког атентата.

на су два наша аероплана а 2 немачка пала су јако оштећена.

Месонстаија. — После наших успеха јуриша непријатељ је евакуисао јужну обалу Тигра и притоке Хеја, коју смо заузели. Западно од Хеја непријатељ је евакуисао своје ровове до немачке линије западно од.. Непријатељ је много страдао у последњим борбама. Избројано је 600 лешева.

Италијански коминике

Рим, 25. јануара.

Непријатељски одред користећи се помрчином и маглом извршио је више напада на наше истакнуте положаје код реке Пјанале у долини Травизона, код Палове и у близини Собера. Непријатељ је свуда одбијен претрпевши велике губитке. Заробљено је више војника.

Румунски коминике

Јаш, 25. јануара

Непријатељ је бомбардовао наше положаје у долини Сушице код Карлести-а и на левој обали Дунава. Непријатељска је артиљерија бомбардовала санитарски воз који је ишао ка станици Сорбести. Наша је артиљерија живо одговарала. На Серету наша је артиљерија тукла непријатељске положаје. На осталом фронту обична пушчана и артиљеријска ватра.

Потопљени сумарен

Лондон, 25. јануара.

Јављају званично да је помоћна британска крстарица «Еринг» уништила и потопила немачки сумарен «U 45».

Торпедовање »Лусатоније«

Њу-Јорк, 25. јануара

Последње информације о торпедирању америчке лађе «Лусатоније» јављају да је потопљена ед једног немачког сумарена код острва Шили мало времена пре појаве председника Вилсона пред конгресом.

Када је лађа била заустављена од сумарена она је имала америчке заставе скоро са свију страну.

Између посаде од 39 људи било је 25 Американаца којима је одобрено време од једног часа да се искрцају.

Командант сумарена известио је капетана лађе да има наредбу да потопи сваку лађу која иде за Енглеску. Једна енглеска лађа спасла је америчку посаду. Вест је о торпедирању брзо стигла у Сједињене Државе где је проузроковала неописан гнев.

АМЕРИКА ЗА РАТ

Огромно одушевљење у Сједињеним Државама

Лондон, 25. јануара

Велики митинзи против Немачке организовани су свуда по Сједињеним Државама. У Њујорку, преко 50 000 радника приредили су величанствен митинг и упутили су поруку светској штампи, позивајући је, да заједно с њом отпочне борбу у циљу спречавања нових немачких злочина. Радници су за тем дефаловали пред амбасадама Споразума, чињени бурне овације.

Слична манифестација била је у Вашингтону. Маса света акламовала је Вилсона, када је хтео изићи из Беле Куке. Вилсон је био принуђен да са балкона одржи говор, који је завршио речима: »Ми преживљујемо тренутке кризе. Влада ће учинити све за опште добро. Ми нећемо никад допустити повреду наших интереса. Будите само стрпљиви и мирни.« Речи Вилсонове пропраћене су бурним плескањем. Свет се развешао певајући химне Савезника.

ВИЛСОНОВА ОДЛУКА

— Одјек у Француској штампи —

Париз, 25. јануара

Штампа сматра прекид америчко-немачких односа као страшиан моралан пораз за централне државе, као увод у њихов војнички и економски слом.

»Пти Паризјен« описује одјек те вести у Паризу овако: «Одлука председника Вилсона изазвала је огромну радост, објав-

љена листовима у недељу у подне. Целога дана по булеварима, кафанама, позориштима свет је коментарисао прекид односа. Сваки је у томе видео срећан предзнак за скорашње борбе».

«Са разних страна из унутрашности јављају за одушевљене манифестације. У Тулону је у позоршту режисер за време представе по подне објавио прекид односа. Сви присутни, међу којима су били и војници енглески, српски и руски, бурно су акламовали и отпевали Марселезу. У Марселу, чим се сазнало, истакнуте су америчке заставе.

«Тан» пише: «Изгледа, да је одлука Сједињених Држава, донета, пре потапања вједне америчке лађе. Остали неутрални донеће своје одлуке, јер не могу више сумњати у немачке методе.» Т. Пимон у «Пти Журналу» иттиче, да неутрални морају објавити своју моралну солидарност са Вилсоном.

«Фигаро» пише у истом смислу и вели: «Неутрални не би ништа више ризиковали учешћем у борби, него одсуством од не-

Немачка у шкрипцу

Забринутост и страх у Немачкој

Телеграми приспели из разних неутралних земаља јављају да ће Немачка унети извесне промене у блокади Сила Споразума.

Немачки безжични телеграми објашњају, да се ове промене тичу холандских лађа, које плове у Атлантском Океану или јужно од Фарс Исленда.

Један телеграм из Амстердама додаје, да је Немачка предузела ову меру под утицајем енергично држања холандског посланика у Берлину.

Јављају с друге стране из Берлина швајцарским листовима, да ће бити учинени и други изуми и да су већ у току немачки преговори са заинтересованима владама.

Хаг, 25. јануара

Према обавештењима из Берлина, тамо је прекид односа са Америком начинио запремаћен у званичним немачким круговима. Вест је дошла сувише неочекивано, јер се није веровало, да ће се Вилсон моћи одлучити на тај корак. Листови објављују врло

часа. Али комесар никако да заспи. Најзад подиже главу, начула уши и сслушну. Хтео је да дозна, да ли су му другови поспали. У ушима му је пиштало као на Илинском вазару у његовој паланци. Осећао је само толико, да га је чуло слуха издало, друго није ништа осећао. Срце му је било немирно, чинило му се да се претворило у врапца, па скакуће час тамо, час овамо. Па ипак спусти поново главу на свежањ свога веша. Тада и у његовој глави почеше да се гоне најстрашније мисли. Чинило му се да му је глава пуна досадних зуктара, које су већ почеле да му слећу и да га сишу. Ако потраје до зоре, глава ће му остати празна, пуковски комесар остаће без мозга, рачуни ће отићи до ђавола, и ко зна шта још може бити! Могу га и затворити; но то би баш добро било, бар га не би водили преке мора... Али, до вра-

га, морали би га водити, јер би требало да му се суди. Модерно друштво лечи разбојника, да га после убје!... Па како овда да се избегне тај проклети пут, зар нема начена да се прибави спас од сигурне смрти!?. Побећи непријатељу... не, не, то би тек било издајство! Зар онај с пушком, гладан и жедан, без паре и данара, пређе преко толиких лешина, па опет, с помоћу Божјом, хоће да уђе у лађу; а он, гавда човек, и то велики гавда, отац одрасле деце, красне и паметне, школоване и талентоване, па да бежа!?. То никако!

Мисли су јуриле једна за другом као муња за муњом!.. До врага и тај проклети поп, до врага и он и његово недовршено бенетање! Кад је већ почео да прича, што бар не доврши!?

Зато комесар поново подиже главу и ослушну. Учини му се да је пош будан. Тада полако, као донов када се мама адађара,

пружи руку и лагано, сасвим навлави, спусти је на попа.

— Попе! — ишау тада са великим нагласком — Попе!..

Поп се промешкољи као човек који своди очи.

— Шта ћеш? — запита поплано.

— Је ли, молим те, ти нешто поче да причаш о ајкулама? А!?

— Јест.. Појешће нас као чоколаду!

— Ех, појешће нас! А што баш да нас поједу!?

— Зато што смо гладни! — умеша се поштар што му кисну ноге.

— Ђути ти! — љутну се комесар на поштара па се поново обрати попу. — Ама зар ти, попе, одаста мислиш да ћемо проћи тако жалосно!

Комесар осети како му онај проклети врабац у грудима хоће да излети напоље. Зато кетну руку на леву страну.

— Сумарен! — понови он тихо, али ужаснут, а очи му се раширише, развукосе се као кишобран. — Сумарен!.. А молим те, реци ми, каква му је та негова свалина, да пробија тако велике лађе? — Ја мислим, да он не може ништа француским лађама? А шта ти мислиш?

— Збрине је као да никада није ни постојала! — одговори поп, спреман да се окрене на другу страну. Ја сам видео како изгледа кад тоне лађа.

— Како изгледа?

— Видећеш! — одговори поп пакосно.

— А што баш ја да видим? — наљути се комесар. — Ако ја видим, видећеш и ти!

— Ја не кажем да нећу видети.

— А је ли, молим те, попе, има ли каквога спаса кад већ дође догле, да ваља мрети?

— Има. На лађама стоје увек

у приправности појаси за спасавање.

— Збиља?

— То је истина.

— А важе ли они и за ове што нису пливачи?

— Наравно.

Комесару се лице обли радосноћу. Кишобран поче да се сужива, а врабац се умири сасвим. Зуктаре ишчезоше из главе. Тада се маши дуванске кутије за зави цигару. Онда запали, па кутију пружи попу.

— Хоћеш ли пушити, попе!

— запита.

— Не могу — одговори пош кроз зевање.

— Дакле, ти велиш, попе, да има наде и спаса?

— Има.

— Да нема тога, зар бисмо ми пошлели овамо! — додади поштар што му кисну ноге.

— Реци и ти што паметно обрадова се комесар поштару.

песимистичне коментаре. Они траже од влада, да по сваку цену изгледа сукоб са Америком и поврати пређашње односе. Немачка влада расположена је на уступке, да би избегла рат, али она не зна на која би начин, јер не може да даде нове инструкције командантима сумарена, који већ операшу у Атлантском Океану.

Париз, 24. јануара

Из Берна телеграфишу: Немачки листови који су приспели овде наговештавају да је државне Сједињених Држава многа забрињено јавно немачко мишљење и политичке кругове. Шта ће радити Америка? То се питање поставља свуда. Труде се да остану мирни али се ипак осећа бојазност код заинтересованих кругова.

Франкфуртер Цајтунг је уверена да ће се неутрални у Европи одредити према државу Сједињених Држава.

Масбодер пише: Немачка не чује глас правде. Холандија нема другог излаза до да објави рат.

Локал Анцајгер вели: Без сваке сумње није за нас индиферентно што је последња велика неутрална сила пришла уз Савезнике против нас, што је председник, шампион великог мира заснованог на слободном развоју свију народа, пришао као једанаести коалиција која се заклела да упропасти Немачку.

УЛОГА АМЕРИКЕ

— Шта би Америка дала Споразуму —

Њујорк, 25. јан.

У једном чланку под насловом »Шта би Америка дала Споразуму« пише »Њујорк Трибуна«: „Г. Вилсон је најзад разумео, да Немачка хоће да нас убије префањеним разбојништвима. Наша влада није ове учинице превидијаући дипломатске односе.“

Нема наше места брбљању, пређимо на дела, објавимо рат Немачкој, придружимо се Француској, јуначком народу, који се бори за људска права, који је задивило свет својом ведичном патриотизмом. Привнесимо нашу помоћ Споразуму. Наша флота сложна са енглеском флотом умеће да за кратко време

Ако немаш да ми даш писмо, дај ми добар глас.

Понуди и поштара дуваном, али га овај одби, јер је, као монополски чиновник у миру, научио да пуши дворски. Сад, вели, криву неће да меће у уста.

Чудо се да командир швече, и сто тако и благајник, тај сувољави дугачки благајник, што се утанчао као вретено доказујући, да треба уквнути пекарску и месарску чету,

Спава и поштар с десна, а његов друг с лева и поп Коста тек што вису заспао. Сад баш личе на светлост лампе, која се гаси... Још мало потраја, па се и они смирише. Па и комесар као да ће скоро да се смири. Он још, лежећи полеђунче, вуче димове из цигаре и пушта мислима да лагано блуде по широкој морској пучини, која је пред њим и на коју се мо-

отидони опасности сумаренског рата. Ми рачунамо много на нашу флоту, која долази у први ред светских флота. Наша акција прошириће се на ова мора. А затим, ми имамо тешке топове од 40, 45 и 50 см. који су кудикамо надмоћнији од немачких и аустријских. Наше фабрике, којих данас има 5000, не престано ће повећавати своју производњу, у којој ми повећавамо своју делатност. Споразум може рачунати исто тако и на наше финансије. Наша војска, и ако од малог значаја сада, умеће за 4 месеца или нешто више попут Енглеске да се дигне до миднона. Ова војска, добро опремљена и обучена поклаће се у Француску.

На тај начин, ми ћемо прину- дити Немачку да грађи мир, ка- кав ми хоћемо, општи мир за увек, основан на потпуном сло- му пруског милитаризма“.

ДНЕВНЕ ВЕСТИ

Мере атинске владе.

Из Атине свошптавају да је министар унутр. дела наредно атинској полицији да ухапси сваког грађанина који распростира лажне вести и да спречи сваки окуп анархиста.

С друге стране отвораће се истрага против листова који су писали да су се побуњеници у Керацини спремали да изврше напад на Атину.

Ове су мере предузете услед корана кнеза Демидова, руског посланика који се је жалио на атинску штампу која стално из- пада Споразум.

Атентат против Романоноса.

Из Мадрида јављају да је припреман атентат на грофа Романоноса, председника шпанског савета на путу између Севље и Мадрида. Министар унутрашњих дела упитан поводом тога изјавио је да су, према извештају гувернера Севља, полицијске власти откриле на железничкој прузи, неколико минута пре пролаза воза са председником, две велике бомбе и неке греде. Поведена је истрага.

Глад у старој Грчкој.

Према обавештењима из Атине, глад бесни свуда по старој Грчкој. Код Науплије, Патриси и Пиргоса народ је опљачкао вагоне натоварене житом за потребе војске.

Поморски саобраћај.

Из Лондона јављају: Служба америчких лађа укинута је Међу Американцима, који су се задржали овде напад се холандска посланик и г. Розенфелд, и председник »Евитабла«. Хиљаде

путника налазе се сада на мору. Овладао је велики страх за њихову судбину.

Забринутост у Ст. Грчкој.

Атински листови изражавају велику забринутост услед прекида дипломатских односа између Америке и Немачке. Они се боје тешкоће у питању снабдевања Грчке. У последње време је Стара Грчка искључиво трговала са Америком.

Транспорт трупа.

Атинска штампа тврди да је грчка влада предузела све мере да се транспорт трупа заврши што брже. Војни возови циркулишу и ноћу. На захтев генерала Кубуа официри пренесених трупа у Пелопонез биће позвати да иду у своје јединице.

Оштета Венизелистима.

Из Атине јављају: Влада ће тражити од посланика сила Споразума да одреде једну комисију која ће одредити оштету Венизелистима.

Посланици Споразума нису још одговорили на тај захтев. Они вероватно очекују да се пренос трупа заврши.

Немачка фабрикује лажан новац.

Из Женеве јављају да је Немачка фабриковала велики број рурних банкнота и пустила у промет у Бугарској, где народ врло радо прима рубље.

Британска пловидба.

Из Штохолма јављају: Шведско министарство спољних послова објавило је, да је британски адмиралитет забрањено одлазак свима лађама из британских пристаништа изазван поштанских и путничких бродов

Адмиралитет хоће најпре да предузме мере против немачких сумарена одлучене на лондонској конференцији.

Позивају се.

Да представу оvd. Ген. Консулату г. г. Никола Милосављевић и Милутин Ломовић; ради пријема уверења: Раста Спасић учитељ, Обрад Вискуповић чувар држ. шума, Аћим Јелић, Мухајло Оцевић, Илија Дојчиновић, Младен Смић учитељи; Сава Протаћ артиманрат, Василје Растај, Димитрије Теодосић, Тома Јанићјевић, Драгиња Симићева, Стеван Поповић, Рајко Ст. Мић, Наста М. Николићка, Коста Васиљевић, Слободан Дељевић учитељи ради попуње уверења: Јордан и Зорка Бабаковић учитељи.

ВАЖНЕ ВЕСТИ

Атина. — Званични кругови не искључују могућност, да ће Грчка протестовати против немачке сумаренске блокаде.

Париз. — Владе јужне Америке упутиле су заједничку протестну ноту Немачкој.

Вашингтон. — Министарmarine наредио је да се погасе све куле светљале на америчким обалама.

Атина. — Шпанија се примила заштите америчких поданика у Немачкој.

Вашингтон. — Министар спољ. послова г. Лансинг конферирао је дуге са неутралним посланицима.

Женева. — Аустро-немачки папири нади су на берзи услед прекида са Америком. Немачка марка пала је од јуче за 1,35 од сто, аустријска круна за 1,30 од сто.

Њујорк. — Вилсон конферирао стално са амбасадерима Споразума.

Лондон. — Генерал Фалкенхајн стигао је у Минстер на 56 км. од холандске границе.

Њујорк. — Снабдевање белгијског становништва и становништва сев. Француске обустављено је услед задржавања лађа у америчким пристаништима.

Вашингтон. — Пре него што ће напустити Немачку, г. Жерар је тражио пуштање у слободу заробљених Американаца са брода Јаровалдал.

Њујорк. — Посада са узапљеног немачког брода »Фатерланд« покушала је да поквари машину.

Берн. — Турски кабинет је састављен коначно. Талат беј је велики везир, мни. спољ. послова и унутр. дела.

ПОСЛЕДЊЕ ВЕСТИ

Са нашег фронта

— Српски званични листови —
Солун, 25. јануара

Америка на делу

Вашингтон, 25. јан.

Америчка влада после дуге дискусије са Вилсоном одлучила је узапљивање свих немачких лађа. Издавање пасоша забрањено је. Топови за наоружање свих бродова раздати су. Тврђава Нонхе у Чистику снабдевена је топовима. Појачане су страже и на жељ. станицама. Листа од 10.000 немачких шпијуна заплена је код немачког поморског аташеа. (Радио).

Припреме Америке

Њујорк, 25. јан.

Јављају, да ће се три класе америчке одмах позвати под заставу. Уверавају, да ће се увести војна обавеза. Влада појачава производњу муниције.

Бразилија против Немачке

Лондон, 25 јануара

Бразилијанска штампа се изјашњава у корист солидарне акције са Сједињеним Државама.

»Корео де Мохан« пише: »Ми треба да нашу акцију подесимо према Вашингтону.«

»Разо« вели, да гест Сједињених Држава показује пут Бразилији и тражи узапљивање свих немачких лађа.

»Газет де Нотисмас« пише: »Нема више неутралне државе способне да не пође за гестом Сједињених Држава.«

Бразилијански министар спољ. послова г. Лауро Милер изјавио је, да је влада убеђена да је дошао туенутак, да Бразилија напусти неутралност сада, када Немачка упури акцију против њених интереса. Влада ће упути оштар протест Немачкој.

ри бацити. Осећа се сасвим угодно на своје лежвшту, баш као да је под њиме онај свепогући појас. Чини му се да је на некој огромној галији, која клизи лагано огледаластом пучном сињег мора. Велика и пространа лађа, пуна војника, који држе у рукама неке велике хлебове беле и респ. Никада се није осећао тако угодно. Волео би да се та прекрасна вођња продужи тако у бесконачност. Луд је онај који му казао, да је на мору тако страшно. На против, на мору је врло пријатно, безбедно и занимљиво. Занимљиво је посматрати тај безопасни сумарен, што се, као Посевдон, пробија кроз морске дубине и вреба узалуд свој плен... Ено га како изби на површину изненадно као рончева глава! Шта би хтео тај кукавни сумарен!? Хоће плен, хоће да баца у чељусти морских зверова тојакве племените животе и

жив т пуковскога комесара! Али не, мален је он и бедан!.. Ту је под комесаром чудотворни појас који ће га сачувати од смрти, провести преко плачнога мора и опет вратити у загрљај брижне жене, која ће чак и бисерни тепелук метнути на главу, да свечано дочека свога мужа. Ту ће бити и комесарова деца, та лепа, паметна и школована деца... Дара је у шестом разреду, а Милпа у осмом. Саша је одавно студент права. Ту красну децу обожава цела варош. Начелковица их и сада љуби у образ кад дође у посету, тако је навикла још кад су та паметна деца била мања. Љуби и Сашу, па се после извањава Сашиној мами и каже: „Слатка, навикла сам тако још кад је Саша био дернште!.. Међутим, на журовима се говори, да и Саша пољуби неки пут начелковицу у ону белу на врату, што заузима простор на-

међу уха и потиљка, онде где на челниковица има прекрасан младеж, који пада јако у очи, јер је поникло на завидноме месту: на простору који је украшен с једне стране бујном прном косом, а с друге скупцедем минђушом, што је окачена о ружично ухо.. Тамо кад стигне пуковски комесар настаће рајски дани: грљење, љубљење и весеље!

У осталом, ко зна да ли ће тај сумарен да пуца на ову величанствену галију на којој се вози пуковски комесар!.. Ако не пуца, није ништа ни било; ако пуца, спас је сигуран, комесар је већ узјахао на појас и лагано блудн заковољно преко славе воде... О томе дивном појасу није се ни распитивао: каквога је облика и од чега је. Он је замислио, вероватно, да је то обична тканица, коју је тако Бог благословио да спасава људе... Пролази поред неких прекра-

сних острва, која га маме себи и нуде му свас. Али он неће ни да их погледа, јер он жели да се титра с тив широким морем и с тим немоћним судареном. Жели да тако беспрекидно путује, путује!.. У даљини као да се виде и неке грдосије, што живе у дубокоме мору. Ове јуре кроз воду тамо-амо, жељне људскога меса. То су те проклете ајкуле, које хране они бездушни људи са сумарена... Али ако оне чекају да утоле глад крвљу и месом пуковскога комесара, све ће подипсати! Комесар је ван сваке опасности, тај комесар, што му тога часа испале цигара из руке... Угаеала се, утишала је свој дан као и комесар свој... Јер он ће сад да заспи.

„Велика Србија“
прима огласе по умереној цени.

ПРЕПОРУЧУЈУ ВАМ СЕ

најбоља цигарете

ВЕНИЗЕЛОС

од 0.50, 0.75 лепта и 1 драхма

Продају се свуда

Главна продаја у филијалу Атлас кноск Бела Кула.

ФАБРИКА УЛИЦА ФРАНКА БР. 28—30

151—

ХАРТИЈА ЗА ПИСАЊЕ за трговце, администрацију, адвокате, нотаре — шпартана и нешпартана. Коверти, Упијајућа хартија;

ХАРТИЈА ШТАМПАРСКА за штампане књига и новине, бела и у боји, разне квалитете.

ХАРТИЈА ЗА ПАКОВАЊЕ свих квалитета, величине и боје, за лакша и тежа паковања.

УЛИЦА ЛЕОНТИС СОФУ БР. 9

БРАЋА КОВО

СПРОКУ ОТОМАНСКЕ БАНКЕ

КАРТОН ОБИЧАН И ФИНИ за прављење кутуља и за повез књига и протокола.

КАРТОН БРИСТОЛ бео и у боји за штампане посетница у вавредно лепим мустрама.

МАШИНЕ ШТАМПАРСКЕ и КЊИГОВЕЗАЧКЕ, СЛОВА, БОЈЕ новинарске и акциденц.

ЦЕНЕ ИСПОД ОВАКЕ КОНКУРЕНЦИЈЕ 54—60

БИНОВИ Г. А. БРЕРА И К. ДТД.

СОЛУН

НАЈВЕЋЕ СТОВАРИШТЕ:

Незамантерије, чарапа, бижутерије, мерица, чапала, панталоне, платна, мушета. Париских артикала, жероке, конфекције, гвожђарије и т. д.

— ЦЕНА УТВРЂЕНА —

Продаја на велико и на опто по истој цени.

ФАБРИКА ЦИГАРЕТА

„НЕСТОС“

НАЈВЕЋА НА ОРИЕНТУ — 500 РАДНИКА

Специјалитете:

Нестос	Књиг	Дек.	1.—
"	Глубек	"	0-80
"	Јак	"	0-65
"	Афро	"	0-50

139—

Најстарија и највећа радња у Солуну

неве помедне робе

МЕРКАДО ЛЕСИА

улица Венизелос бр. 31.

Приспеле су огромне количине МЕРКИТОША за господу и даме, за г. г. мешавијске и коњичке официаре

„IMPERMEABLE“ енглески КВАЛИТЕТ ЕКСТРА

По цени које искључују сваку конкуренцију.

Велики избор женских пакеца од плава, шифона и т. д. најкегаљнији крој по последњој париској моди.

Ове недеље приспели шифони и костиме, лепе ширине од шевкота, габардина и т. д.

ЦЕНЕ СУ СТРОГО УТВРЂЕНЕ. 84—

СРПСКИ ДУВАН

УПРАВЕ СРПСКИХ ДРЖ. МОНОПОЛА

продаје се
ЗА СРПСКЕ ЦАРЕ
У
МАГАЦИНУ АГЕНЦИЈЕ
„ГУСЛАР“

у улици Кондурлотис број 30,
издући од хотела „Олимпос“
на франц. штабу,
14—20

ПРОДАЈА

ДУВАНСКИХ ПРЕРАЂЕВИНА

Упр. Срп. Држ. Монопола

Врши се сваког дана од 8—12 пре и од 2—6 час. по подне у Главном Монопол. Стоваришту у Солуну, у улици Леонтос Софу бр. 3, и у улици Франко, бр. 26 Пасаж Ломбардо 2 ги спрат бр. 6 спрема Отоман. Банке.

Сваки ко купи најмање за 25 динара или драхми отих прерађевина, добиће на име процента 6 процента.

Цигарете „Српски специјалитет“ и Првете македонске израђевине су од искључиво српских дувана, евакуисаног из нових крајева Србије.

Дуван у паклицима и цигар-папир продаје се за српски новац а цигарете за драхме.

Сваки исправан грађанин Краљевине Србије ако није војни обвезник, ако жели, може добити од Срп. Монопол. Управе у Солуну дозволу за продају њених прерађевина. Таквом препродавцу признаваће се на име процента 10 од онога за дуванске прерађевине, а 20 од сто за цигар папир.

Стовариште

израђеног дувана, цигара и цигарета

Ј. БАСТОС

Чмет Хава Екстра-Фина

Ставља на знање својој поштованој војној клијентели да је француска чувена кућа Ј. Бастос отворада стовариште цигара и цигарета у белим паклицима, честа Хава, нарочито за господу официре, као и у главним и ружичастим паклицима.

Стовариште се налази у улици Победе (Ниви) Бр. 39.

Продаја искључиво само за војнике савезничких армија.

Продаја на велико и на опто. 50—

D-R АЛЕКСАНДРИДЕС

специјалиста за унутарње болести. — Управник болнице за заразне болести

Прима сваког дана од 11—12 пре и од 5—6 по подне у француској апотеци ул. Франк бр. 35 — у згради француске болнице — а од 2—4 по подне у своме зграду улица престола, наследника Борја бр. 85 — упоредно ул. са булеваром краља Константина.

Поткожно убригавање Неовалварана као и новог француског препарата „Galyl“ противу сифилиса. 70—

СРПСКА РЕСТОРАЦИЈА ПРВОГА РЕДА

◆◆◆ БЕОГРАД ◆◆◆

Част нам је ставити до знања српској сци и српској публици, да смо у Солуну, морско пристаниште — кеј, улица Ники 35, отворили

СРПСКУ РЕСТОРАЦИЈУ

„БЕОГРАД“

где ће се кувати само српска јела првога реда јер смо за радњу узели Српкињу куварицу.

Потрудили смо се и набавили чиста природна вина талијанска, француска и грчка а такође француски и грчки коњак.

За сваки дан: Пезапчићи, гулаш, ћулбастје, пикети, пржена риба за коручак од 8 сати пре подне.

Ручак од 11 до 2 а вечера од 6 до 10 сати по јеловима

Јела чисто српска са свињском машу.

Одличан српски кувар београђанин Никола Грба.

Куваћемо чисту српску каву,

Препоручујемо се српској војсци и публици молимо је за посету.

С особитим поштовањем,
Ђира Васић, трг. Београђанин,
Васа Златаревић, рестораниста

40—

ГОСПОДИ! Препоручујемо Вам да и даље пуштите цигарете из наше фабрике цигарета

САЛОНИКА

КАИРО — АЛЕКСАНДРИЈА — СОЛУН

Најбоље и најкукусније цигарете и дуван свих врста. Награђена првом највишом наградом на изложби у Филаделфији.

НА ПРОДАЈУ У СВИМА ДУВАНЦИНИЦИМА

Нарочито „Миродито“ и ДУВАН ЗА ДУЛЕ. 90—

Српско Трговачко Друштво А. Д.

из Београда.

— СОЛУН —

Улица Победе бр. 11, на коју до беошкога „Пате“ (спрета)

Обавља све банкарске, трговачке и транспортне послове. Врши обичне и телеграфске новчане исплате за Српску и Швајцарску и све Савезничке државе.

Са положаја може новац да важи се упућује поштом упућивања у свима монетама.

У сваку недељу треба нам јавити тачну адресу на коју новач да се упути.

Грима новац на штедњу и чување.

Обавештења бесплатно. 90 — УПРА

Најбоље и најкукусније су

Улица Франк 31 90— —2 Солун.

ВЕЛИКОЈ МЕЊАЧКО-БАНКАРСКОЈ РАДЊИ

ВАРУХА САЛТИВЕЛА И С. СКА

Преко пута Тиринга — СОЛУН — ул. Венизелос

Поверавате ваше мењачке и банкарске послове, од одликује својом солидном и кувантом радњом.

Врши све банкарске послове увек тачно и по најбољем курсу. 94—

Несретан отац добио је из ојађене отацбине тек две недеље пре две године, посредним путем прву вест, да је његово мило и паметно дете, његов слатки и неодољив синчић

† ДУШКО --- ДУЦА

попустио своју млађану душицу од несретне дечије болести дифтерије, на Убу, у својој 4 ој години. — Отишао је као четврта жртва наше куће у ове рату.

Ову тужну вест саопштавамо још необавештеним родбани и пријатељима.

Вечито ожалостљени: отац Бож. Х. Алексић, блат. бол. чете 315, маја Софија, баба Хермина, сестрица Оливера са осталом родбином.